

Det nordiske forsknings- og innovationssamarbejde
De nordiske statsministers øgede fokus på det nordiske samarbejde kommer især til udtryk på forsknings- og innovationsområdet. De nordiske statsministre er bl.a. enige om at styrke det nordiske forskningsarbejde som et led i at imødegå de udfordringer og muligheder, som globaliseringen skaber.

Statsministrenes vision er, at nordisk forskning og innovation skal gøres globalt førende gennem et styrket nordisk regionalt samarbejde indenfor områder, hvor de nordiske lande har forskningsmiljøer og erhvervsklynger i verdensklasse. Det skal være let at udveksle ideer og bevæge sig mellem forskningsmiljøer i Norden med det formål at styrke den nordiske dimension i europæisk og andet internationalt forskningssamarbejde.

I dialog med relevante nordiske ministre udarbejder NMR et forslag til samarbejdsministrene om fremme af nordisk topforskning. NMR's udspil skal foreligge til sommeren 2008. Der forventes særlig fokus på følgende emner: Innovationsfremme, klimaspørgsmål, energi og miljø samt velfærdsforskning og sundhed. Som centrale organer i den nordiske forsknings- og innovationsindsats er det NordForsk, der varetager forskningssamarbejdet, og Nordisk Innovationscenter (NICE), der varetager innovationssamarbejdet.

NordForsk har til opgave at styrke det nordiske samarbejde indenfor forskning og forskeruddannelse. Det er ambitionen, at der etableres et nordisk forsknings- og innovationsrum, NORIA, som er den første og bedst fungerende regionale del af det europæiske forskningsrum, ERA.

NICE har blandt andet til opgave, at skabe samarbejdsmuligheder og fremme samarbejde mellem innovationssystemerne i de nordiske lande ved at finansiere netværk. Herudover arbejder NICE med at fjerne grænsehindringer for fri bevægelighed af varer og tjenester mellem de nordiske lande inden for rammerne af det indre marked i Den Europæiske Union.

Fremtidige prioriteringer på forsknings- og innovationsområdet

I de kommende år vil NordForsk fortsat fokusere på at identificere og medfinansiere nordisk forskningssamarbejde i form af Nordic Centres of Excellence (NCoE), Nordic Network of Excellence (NNoE) og fællesnordisk forskeruddannelse. Et af målene er at arbejde hen mod fælles

nordiske opslag på forskningsområder af strategisk betydning. NordForsk har som led i sin koordineringsfunktion lanceret tre nye støtteordninger: Et 3-årigt post-doc.- mobilitetsprogram inden for stamcelleforskning, et program for fælles nordisk udnyttelse af forskningsinfrastruktur og en koordineringsaktivitet NORIA-net, der har til formål at styrke samarbejdet mellem forsknings- og innovationsfinansierende organer i de nordiske lande.

NordForsk har endvidere ansvar for at skabe et nordisk forum for forskningspolitisk debat af emner, der er centrale for at udvikle Norden som en stærk region på forsknings- og innovationsområdet. Endelig vil NordForsk i de kommende år styrke samarbejdet med såvel de tre baltiske lande som med det nordvestlige Rusland samt med andre stærke forskningsnationer og nye vækstøkonomier.

I NICE vil der fortsat blive fokuseret på finansiering af netværk omkring konkrete innovationsprojekter, hvor den nordiske region har innovative forskningsmiljøer og erhvervsklynger i verdensklasse. Innovationsprojekterne vil i stigende grad blive benyttet til systematisk at skabe netværk mellem offentlige institutioner og private virksomheder på tværs af landegrænser. Desuden sker der i regi af NICE en netværksskabelse mellem de innovationspolitiske myndigheder i de nordiske og baltiske lande.

I forhold til indlejringen af de nordiske forskningsinstitutioner i de nationale værtsinstitutioner har Ministerrådet for uddannelse og forskning gennemført anbefalingerne i Brändström-rapporten og reduceret NMR's bidrag til de fleste nordiske institutioner med 50 %. En udredning af spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en reel integration af disse institutioner, og om de med national medfinansiering fortsat kan varetage deres nordiske forpligtelser til gavn for nordisk forskning, vil bero på gennemførelse af en uafhængig evaluering af de indlejrede institutioner.

14. UFORMELT NORDISK SAMARBEJDE

Det udenrigspolitiske samarbejde

Foruden det formelle nordiske samarbejde, som finder sted inde for rammerne af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, findes der et uformelt nordisk samarbejde på de udenrigs-, forsvars-, bistands- og udenrigshandelspolitiske områder. Samarbejdet varetages af de pågældende res-